Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 — TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 199. — ŠTEV. 199. — NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 24, 1929. — SOBOTA, 24. AVGUSTA 1929. — VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

"GRAF ZEPPELIN" NAD PACIFIČNIM OCEANOM

KOMAJ JE ZAPUSTIL TOKIO, JE ŽE ZAŠEL V STRAHOVIT VIHAR

Včeraj zjutraj ob dveh je odletel proti Los Angeles, kamor namerava dospeti v torek. — Dr. Eckener se je zahvalil japonskemu vojaštvu. — Poveljnik tokijskega letalnega polja je vložil prošnjo za odpust.

TOKIO, Japonsko, 24. avgusta. — Nemški vodljivi balon "Graf Zeppelin" si bori v velikem viharju svojo pot proti Los Angelesu na tretjem delu poleta okolu sveta. Ko je bil oddaljen dobri dve uri od Tokio, je zašel v strahovit vihar, katerega je pa uspešno premagal.

Ob eni uri zjutraj (petek opoldne po newyorškem času) se je nahajal "Zeppelin 640 milj vzhodno od Tokia.

Dr. Eckner je rekel, da upa dospeti v torek v Los Angeles.

BERLIN, Nemčija, 23. avgusta. — Iz Tokio poročajo, da leti "Graf Zeppelin" preko Pacifica z naglico stotridesetih kilometrov na uro. Ko so letali skozi vihar, so morali odvzeti radijsko anteno, da bi ne privabljala bliskov.

Predno so se dvignili, se je dr. Eckener zahvalil poveljniku Kosumigaura letalnega polja ter izrazil svoje občudovanje, ker je japonsko vojaštvo tako uspešno rešilo svojo nalogo.

Navzlic temu pa tokijski listi še vedno dolže vojake, češ, da so s svojo neprevidnostjo zakrivili poškodovanje motorja. Komandant letalnega polja je vsledtega baje vložil prošnjo za odpust.

Mikado je zahteval o dogodku posebno poročilo.

WASHINGTON, D. C., 23. avgusta. — Kot je objavil nocoj mornariški department, je mornariška postaja v Cordovi na Alaski v zvezi z "Graf Zeppelinom".

TOKIO, Japonsko, 24. avgusta. — "Graf Zeppelin" leti proti severu, hoteč zadobiti severno smer, iz katere ga je pognal vihar.

Ob sedmih zjutraj (ob šestih zvečer po newyorškem času) je brzojavil dr. Eckener, da je oddaljen 1100 milj vzhodno od Tokia ter da leti "Zeppelin" z naglico osemdesetih milj na uro.

EMPRINGHAM ZAPUSTIL CERKEV

Protestantovski pastor, katerega dolže raznih nečednih dejanj, je izstopil iz cerkve ter grdo ozmerjal škofa Manninga.

Rev. dr. James Empringham ki je imel v Bronxu kliniko, na kateri je zagrešil z mladimi ženskami razna kaznjiva dejanja ter je bil svoječasno tudi navdušen suhač, se je odpovedal vsem svojim cerkvenim častem.

Škofu Manningu je pisal, da že "celih petnajst let ne veruje v nesramno laž, katero imenujejo ljudje krščanstvo".

Dr. Empringham potuje iz Californije proti New Yorku. Tukaj se bo zagovarjal proti obdolžitvam, da je izvajal medicinsko prakso brez dovoljenja, da je izkoriščal pacijente in tudi radi tega, ker se je ločil in zopet poročil.

Škof Manning ga je takoj odpustil iz duhovništva ,nakar je Empringham naslovil iz Fontane pismo na škofa.

V pismu pravi:

— Pred petnajstimi leti sem izgubil vero v episkopalno pojmovanje Boga ter hotel resignirati. Vsled nasveta pokojnega Charlesa Andrewsa, glavnega sodnika prizivnega sodišča ter enega starešin cerkve, pa nisem resignial, pač pa se lotil križarske vojne, najprej za prohibicijo, pozneje pa za zmernost.

— Vedno bolj sem postajal prepričan, da je krščanstvo, kot ga razlagajo možje vaše šole, ne le nesramna laž, pač pa tudi ovira ter prokletstvo človečanstva, ker proizvaja bedo in nemoralnost

Dr. Empringham je izjavil, da ima čisto vest in da ni nikdar nastopal kot zdravnik.

V Californijo je odpotoval radi slabega zdravja, sedaj se pa vrača v New York, da stopi na prste vsem svojim obrekovalcem

OBISK KRALJICE MARIJE

BUKAREŠTA, Romunska, 23. avgusta. — Romunska kraljica Marija in njena hčerka Ileana, sta se vrnili danes semkaj s pomočjo hidroplana, potem ko sta obiskali kralja Mihaela. Kraljica Marija in njena hčerka sta preživeli dalj časa v poletni palači kraja v Mamaia, ob Črnem morju.

USMRČENJE MATERE IN LJUBIMCA

Usmrčena sta bila, ker sta s strihninom zastrupila moža, ki jima je bil na poti.

HULL, Quebec, 23. avgusta. — Danes sta bila tukaj obešena Mrs. Maria Viau, mati osmih otrok, in njen ljubimec Philibert Lefevre, ker sta priznala, da sta zastrupila s strihninom Mr. Viau-a, da bi se nato lahko poročila.

Dve nadaljni zavlečenji tekom noči sta nudili obsojenemu paru par dodatnih ur življenja.

Ona je stara dvainštirideset let, njen ljubimec pa dvaintrideset let. Ob osmih zjutraj je napočila njuna smrtna ura. Obešena sta bila na vislice, katere so privedli semkaj iz Montreala.

Mrs. Viau je bila šesta ženska, ki je bila obešena v provinci Quebec.

Obsojenca sta sprva precej junaško prenašala zadnje trenutke in priprave na obešenje. Potem sta jokala, nazadnje je pa le malo manjkalo, da se nista onesvestila.

RIBIŠKI FANT LOVIL KOKOŠI S TRNKOM

HARRISON, N. J., 22. avgusta. — Tatovi kokoši se poslužujejo v tem mestu trnkov in vrvi.

Henry Solkusvic z Ogden ceste, je pričel izgubljati kokoši dan na dan. Včeraj je šel na svoj vrt ter videl kokoš, ki je požrla trnek, pritrjen na motvoz, ki je visel preko sosednega plota. Trnek je imel za vado črve. Na drugi strani plota sta bila dva majhna dečka z ribiško pripravo ter vrečo, polno kokoši.

Dečka sta ušla, a Solkusvic je dobil nazaj nekaj kokoši.

MORROW SE JE VRNIL NA DALJŠE POČITNICE

ENGLEWOOD, N. J., 22. avgusta. Dwight W. Morrow, ameriški poslanik v Mehiki, je dospel včeraj popoldne semkaj iz Mehike, na prve počitnice, izza časa, ko se je poročila njegova hčerka s polkovnikom Lindberghom. Zdaj namerava ostati dalj časa v Združenih državah ter se pošteno odpočiti.

POSVETOVANJA V HAAGU

Vsled sklepa, da se ne bo vršila danes seja glede Youngovega načrta, je izginil strah, da se bo konferenca razšla brez uspeha.

HAAG, Holandska, 23. avgusta. Delegati, ki so navzoči na tukajšnji reparacijski konferenci imajo še vedno upanje, da se bo konferenca ugodno zaključila. Za jutrišnji dan določena plenarna seja, o kateri so vsi domevali, da bo usodepolna, je bila odgodena in vsledtega domnevajo, da bo mogoče priti do uravnave.

Odgoditev plenarne seje je bila objavljena danes zjutraj po seji konferenčnih udeležencev, ki hočejo dovesti do kompromisa med Anglijo in štirimi drugimi upniškimi narodi.

Nemški zunanji minister dr. Stresemann, francoski ministrski predsednik Briand ter angleški zunanji minister Henderson, ki so se vsi nameravali vrniti domov po jutrišnji plenarni seji, se pripravljajo na nadaljno tukajšnje bivanje, ki bo trajalo najbrž do srede prihodnjega tedna.

Včeraj zvečer je bil baje izdelan nov predlog, vsled katerega naj bi Anglija dobila večji delež pri nemških reparacijah.

Zastoipniki upniških narodov Francije, Belgije, Italije in Japonske, so prišli po daljših prizadevanjih do sporazuma glede ponudbe, ki bo baje zadostila 75 odstotkom angleških zahtev. Usoda konference je sedaj odvisna od tega, če bo angl. zakladničar Snowden sprejel ta novi predlog ali ne. Če bo on privolil, bo mogoče preostalo delo konference zaključiti v par dneh, dočim bodo izvedenci zaključili vse podrobnosti in štatute za nameravano mednarodno banko.

Če pa bi Snowden to ponudbo odklonil, bi to najbrž pomenjalo, da ni dosegla konferenca ničesar in da mora pričeti iznova, potem ko bi vlade premotrile položaj ter se odločile za nove korake v luči tukajšnjih razvojev.

Soglasno z novim načrtom upniških narodov, naj bi dobila Anglija vse prebitke, ki bi se pojavili iz nemških plačil izza aprila meseca po Dawesovem načrtu in reduciranih letnih plačil po Youngovem načrtu.

TRENJE MED ITALIJO IN VATIKANOM

Urednik lista "Civita Cattolica" naj odstopi. Papež se strinja z njegovimi nazori. — "Osservatore Romano" naj se opraviči.

RIM, Italija, 23. avgusta. — Običajno dobroinformirani krogi so izjavil danes, da bo kmalu odstopil Father Rosa, urednik lista "Civita Cattolica".

Italijani bodo zahtevali, naj Rev. Rosa odstopi radi uredniškega članka, ki je bil natiskan dne 20. julija v njegovem magazinu.

Ta izdaja je bila zaplenjena in policija je dvignila obdolžitev, da je bil uredniški članek v vsakem oziru protiitalijanski in protifašistovski.

List "Civita Cattolica" je najbolj avtoritativen list svoje vrste na svetu. Njegovo politiko inšpirira baje papež sam, ki sam prečita vse korekture, predno je list natisnjen.

Prihodnjega urednika bo baje izbral papež sam, ne pa kot dosedaj, jezuitski general.

V zvezi s tem opazarjajo na dejstvo, da je poslal papež dne 3. avgusta Rev. Rosi-u veliko zlato svetinjo ter pismo, v katerem mu je izrazil zaupanje in ljubezen. Ultrafašistični list "Impero" zahteva v svojem današnjem članku, naj zahteva Italija, da se Vatikan diplomatskim potom opraviči.

List "Civita Cattolica" je trdil, da ima papež kot suveren pravico, obrniti se na katerokoli silo, da mu pomaga braniti njegove pravice.

"Impero" trdi, da je s tem papeževo glasilo razžalilo Italijo.

LEGIJONARJI V RIMU

RIM, Italija, 23. avgusta. — Trideset ameriških legijonarjev, katerim načeljuje poveljnik Paul MacNutt in ki se nahajajo na poti na konvencijo legijonarjev v Beograd, je položilo venec na grob Nepoznanega laškega vojaka.

Legijonarji bodo zadnje dni v tednu gostje različnih italijanskih organizacij.

KITAJCI SO USTAVILI RUSKI NAPAD

Rusi so skušali podminirati nekaj tračnic iztočne mandžurske železnice, kar so jim pa Kitajci preprečili.

LONDON, Anglija, 23. avgusta. — Kitajski vojaki so razpršili četo Rusov, ki je polagala mine pod tračnice kitajske iztočne železnice v bližini Mančulija. Tako je javil peipinški poročevalec Daily Expressu.

Nadalje je sporočil, da so Kitajci ujeli štirideset ruskih vojakov tekom bojev pri Dailainoru ter jih poslali v Harbin.

ŠANGHAJ, Kitajska, 23 avgusta. Kitajska in Rusija sta se nahajali danes na robu vojne. Opazovalci so javili danes, da se bo vkratkem zavšil večji spopad med obema oboroženima silama na sibirsko-mandžurski meji.

Ta napovedovanja so temeljila na dejstvu, da so se na obeh straneh premaknili večji oddelki v pozicie, ki so strategično zelo važne.

General Čang Sue Liang, mladi mandžurski vojni lord, je odredil mobilizacijo vše rezervne sile vseh treh skrajno severoiztočnih provinc.

Domneva se, da se bo na ta način zbralo nekako 120,000 vojakov. Oficijelna poročila iz Peipinga javljajo, da se je 50,000 mukdenskih vojakov pomaknilo proti severu in da se pomikalo proti severu tudi vlaki vojaštva iz province Kirin.

LINDBERGH OBISKAL MORROWA

ENGLEWOOD, N. J., 23. avgusta. Polkovnik Charles Lindbergh in njegova žena, prejšnja Ana Morrow, sta dospela včeraj semkaj, da obiščeta poslanika Morrowa ter njegovo ženo. Poslanik se je v četrtek vrnil na počitnice iz Mexico City. Dvojica ni hotela povedati, kam da sta namenjena po obisku.

ANGLEŠKI KAPITALISTI ZMAGALI

Lastniki predilnic v Lancashirju so zmagali v arbitraciji. — Odbor je glasoval za šestodstotno skrčenje plač in pol.

LONDON, Anglija, 23. avgusta Delodajalci v lancashirski bombažni industriji so zmagali v svojem slučaju pred abitracijskim svetom, ki se je sestal po štirinajstdnevnem prekinjenju obratovanja. Več kot 500,000 delavcev se je udežilo stavke in več kot tisoč predilnic je bilo zatvorjenih radi spora.

Dva dni potem, ko se je sestal arbitracijski svet v Manchestru je objavil sodnik Swift, da je bil slučaj delodajalcev dokazan ter je določil, naj se skrči mezde za šest odstotkov in pol, za polovico svote, katero so skušali delodajalci doseči. Skrčenje bo postalo učinkovito dne 14. septembra.

Obe strani sta prisiljeni sprejeti odločitev.

Sodnik Swift je rekel pri objavljenju razsodbe, da so pričevanja pokazala, da je bombažna industrija skrajno deprimirana ter rekel, da je več faktorjev prispevalo k temu položaju.

DOMA NAPRAVLJENO VINO POSTAVNO

RICHMOND, Va., 23. avgusta. — Pijače, napravljene iz sokov rastlin, zraslih na lastni zemlji za domačo porabo, morajo biti dejanski upijančljive, predno se lastnik izpostavi kazenskemu zasledovanju, — je odredilo danes tukaj zvezno prizivno okrožno sodišče Več kot pol odstotka alkohola ni še nikak dokaz upijančljixvih lastnosti dotične pijače, — je izjavilo dotično sodišče.

Ta sklep je bil podan v slučaju Sam Picalisa, ki je priznal v okrajnem sodišču severozapadne Virginije, da je napravil šestdeset galon vina, ki je vsebovalo 5 odstotkov alkohola, a trdil, da ni vino upijančljivo.

Okrožno prizivno sodišče je včeraj razveljavilo pravorek ter odredilo nov proces.

JAPONEC SKUŠAL PRITI NA "ZEPPELINA"

KASUMIGUARA, Japonska, 23. avgusta. — Prvi orijentalski stowaway je skušal včeraj priti na "Graf Zeppelina", ko so mehaniki pripravljali zračno križarko za potovanje preko Pacifika. Policija je objavila, da je skušal priti slaboumni deček na križarko, da pa so ga hitro zapazili ter izročili očetu.

NAJVEČJI PARNIK NA SVETU

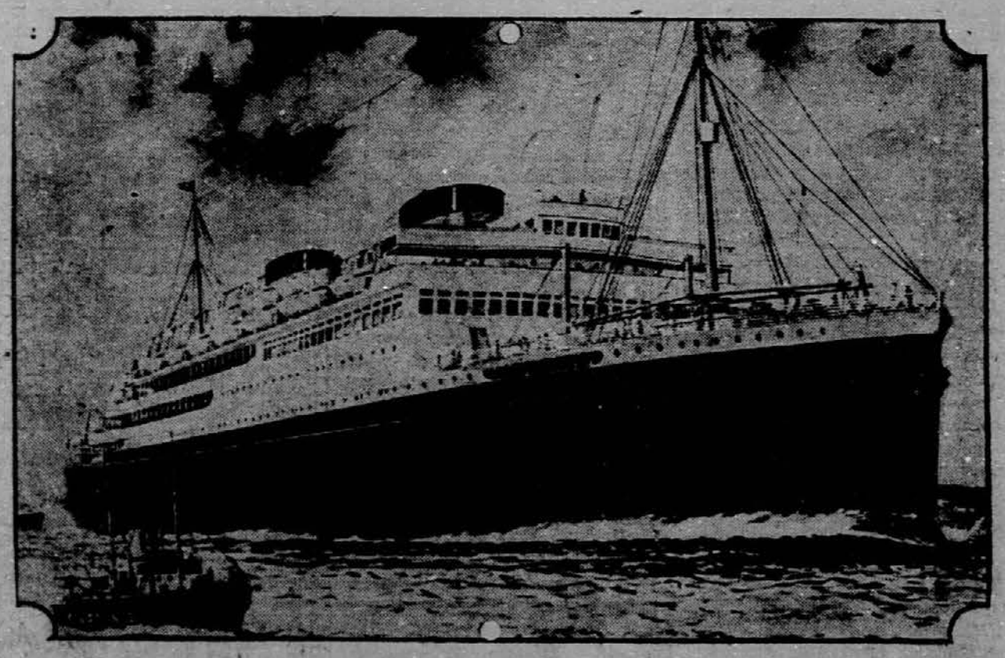

Pred kratkim so splovili v Angliji parnik "Britannic", ki je največji na svetu. Pravijo, da bo posekal vse dosedanje rekorde. Parnik je last White Star Line.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	$ 9.30	Lir	100	$ 5.75
"	1,000	$ 18.40	"	200	$11.30
"	2,500	$ 45.75	"	300	$16.80
"	5,000	$ 90.50	"	500	$27.40
"	10,000	$180.00	"	1000	$54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do $30.— 60c; za $50 — $1; za $100 — $2; za $200 — $4; za $300 — $6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: Barclay 0880

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhatan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

NEUSPEŠNO DIKTATORSTVO

"The Christian Science Monitor" je objavil te dni članek, iz katerega posnemamo sledeče:

— Ako kdo promatra diktatorski poskus kralja Aleksandra s še tako dobro voljo ter pripisuje sedanjim vladarjem Jugoslavije najboljše motive in najbolj nesebične ideje, mora biti nehote razočaran vsled pičlih uspehov, ki so bili doseženi tekom šestih mesecev, ki so potekli, odkar je kralj odpravil ustavo.

Uveljavljenih je bilo par dobrih postav, ki pa niso posebne važnosti.

Administracija se je v nekaterih ozirih izboljšala, na drugi strani se pa administracije ne sme kritizirati. Kdor kritizira v Jugoslaviji dejanje kakega uradnika, se pregreši proti državi.

To pa vodi v brezprimerni dezpotizem in v korupcijo.

Gospodarski položaj je izredno težaven.

Največje dejanje, ki ga je napravila vlada na finančnem polju, je bila ustanovitev "Privilegirane Agrarske Banke". Banka je bila osnovana s posojili, izsiljenimi od ljudi, ki so jih le s težavo dali.

To je povzročilo velikanski nezadovljstvo. To smatrajo za zlorabo oblasti, za kar je kralj direktno odgovoren.

Kljub vsem naporom policije in drugega aparata se je pa nakupičilo v banki primeroma le malo denarja.

Ničesar se pa ni storilo za rešitev najvažnejšega problema: ureditve odnošajev med Srbi in Hrvati.

Vlada ni napravila niti najmanjšega poskusa, da uveljavi so glasje med tema dvema narodoma. Diktatura samo zatira govore in debate.

V Jugoslaviji je pa zdaj več sovraštva kot ga je bilo kdaj prej.

Nikdar izza ustanovitve Jugoslavije niso Hrvatje tako iz srca hrepeneli po popolni ločitvi s Srbi.

Nikdar niso bile zahteve večine Hrvatov tako ekstremne in odločne kot so danes.

Tisočeri Hrvatje so izgubili vero v kralja in v Jugoslavijo.

Hrvat Ante Pavelič, ki je bil obsojen na smrt, ker je ščuval proti Srbom, je med Hrvati ena najbolj popularnih oseb.

Hrvatje so v splošnem prepričani, da noben položaj ne more biti slabši od sedanjega.

Pa ne samo med Hrvati, tudi med Srbi prevladuje splošno nezadovoljstvo.

Diktatura jim je odvzela vso svobodo, ni pa odpravila niti ene zle stvari, vsled katere so trpeli.

Ko je pred šestimi meseci razpustil kralj politične stranke in ustanovil diktatorstvo, so se nadali od novega režima lepših časov.

To upanje je pa popolnoma izginilo.

Danes niti ena skupina vplivnih Jugoslovanov ne podpira vlade z veseljem.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Velika molitev za ozdravljenje očesa.

V oblastno bolnico v Valjevu so pred mesecem pripeljali 30-letnega kmečkega sina Dragomira Kotarca iz Zgornje Bukovice, ki si je po nesrečnem naključju s koščkom železa opasno ranil levo oko. Šef očesnega oddelka dr. Milivoj Milenković je poškodovancu posvetil vso nego in izvršil tudi malo operacijo, da prepreči gnojenje. Tekom lečenja pa je nekoč dopoldne prišel v bolnico svečenik Miladin Tasić, spremljan z ženo in materjo bolnika. V prisotnosti bolniškega osobja in bolnikov je začel pacijentu Kotarcu čitati "veliko molitev", da bi ozdravil gnojno oko, in je za ta sveti opravek prejel honorar 20 dinarjev. Čim je to doznal dr. Milenković, je pri duhovniku ostro protestiral, češ, da ne dopušča, da bi se brez njegovega dovoljenja z molitvami zdravila vnetja, ker je to nesmisel.

Ostri nastop zdravnika je imel hude posledice.

Združenje svečenikov valjevske oblasti se je zbralo k posvetovanju in javno obsodilo dr. Milivoja Milenkoviča v svojem sklepu:

"Ta primer jasno kaže težnje brezbožnikov, ki se nekaj časa že naglo širijo med našim narodom. Dr. Milenković je s takšno gesto žalil duhovništvo cerkve, zakon in kánone"....

Končno so svečeniki sklenili še to, da bodo dr. Milenkoviča obtožili kot verolomnika.

Ta nenavadni religiozno-medicinski konflikt je vzbudil v javnosti tem večje zanimanje, ker se je v beograjskih novinah razvila ostra polemika. Z zadevo se bo pečala tudi zdravniška zbornica.

Porod v goreči hiši.

Te dni je v hiši dobrovoljca Joce Štefanoviča v Bašadjidu v Banatu izbruhnil okoli polnoči požar, ki se je od gospodarskega razširil tudi na stanovanjsko poslopje. Posestnika ni bilo doma, odšel je bil po babico, ker je bila žena noseča. Ko se je vrnil, je našel hišo v plamenih, a žena je medtem povila zdravega in čvrstega dečka. Posestvo je bilo k sreči zavarovano.

Uboj pri Karlovcu.

V selu Mostanje pri Karlovcu je bil te dni ubit med prepirom seljak Stjepan Škrbič, rodom iz sela Podnožic. Škrbič se je prepiral s Stjepanom iz Turna in seljakom Križaničem iz Zastneja. Vsi trije so ga strahovito pretepli in mu razbili glavo. Prepeljali so ga v karlovaško bolnico, kjer je pa podlegel poškodbam.

14-letni deček žrtev pasje stekline.

Strašne smrti je te dni umrl 14. letni gimnazijalec Peter Sanader iz sela Gardinovci v Bački. Dečka je 1. julija napadel in ogrizel stekel pes. Roditelji so fanta takoj drugi dan preplejali v Pasteurjev zavod v Novem Sadu. V bolnici so dečku injicirali protisredstva in že čez nekaj dni je lahko zavod zapustil. Zdravnik, ki je imel opravka z bolnikom, je dal dečkovim roditeljem celo primerno količino sredstva za cepljenje proti steklini s seboj, češ, naj ga izroče okrajnemu zdravniku, ki naj nadaljuje z injekcijami. Starši so storili tako, kakor jim je bil zdravnik naročil.

Toda 26. julija so se pri fantu nenadoma pojavili simptomi pasje stekline. Prepeljali so ga takoj v Pasteurev zavod, toda vsaka pomoč je bila zaman. Čez dva dni je nesrečni deček v strašnih mukah umrl.

Tragična smrt mladega fanta je vzbudila splošno sočutje, a še večjo pozornost, zakaj to je prvi smrtni slučaj pasje stekline od obstoja Pasteurjevega zavoda v Novem Sadu.

Tudi med zdravniki je vzbudila dečkova smrt veliko pozornost, kajti znano je, da je Pasteurjev zavod v Novem Sadu eden najboljših na svetu. Vodi ga dr. Adolf Hempt, zdravnik svetovnega slovesa. Saj je baš dr. Hempt odkril novo metodo zdravljenja pasje stekline. Nova metoda se je izkazala kot prvovrstna in na isti način so pričeli zdraviti od stekline okužene bolnike tudi v drugih državah.

Drzen roparski napad.

Te dni popoldne je odšel trgovec Nikola Preradović iz Korenove pri Bjelovaru na sejem v Križevce. Med potjo ga je napadla drzna roparska tolpa in ga prisilila, da ji je izročil ves denar. Vzeli so mu 160 tisoč dinarjev. Roparje zasledujejo orožniki.

Zopet težka železniška nesreča pri Subotici.

Med Subotico in Sento se je pripetila težka železniška nesreča. Veletrgovčeva uslužbenca Jovan Nagyabonny in Matija Meszaros iz Sente sta peljala na vozu različno blago za stranke v Martonoš. Ko sta pri Dvaju hotela pasirati železniško progo, je pridrvela motorna drezina, ki je zagrabila konja in voz. Oba konja sta bila ubita, dočim so morali uslužbenca s težkimi notranjimi poškodbami prepeljati v bolnico. Njuno stanje je brezupno.

Nesreča se je pripetila za to, ker je prelaz brez zatvornice in voznika nista opazila vlaka.

Velik razvoj Skoplja.

Pa zaključenem ljudskem štetju in po ureditvi vsega statističnega materijala je občinska uprava mesta Skoplje izdala obširnejše poročilo, ki dokazuje, da se mesto lepo razvija.

Skoplje ima 73,196 prebivalcev in to 41,811 moških in 31,385 ženskih. V tem številu pa ni všteto prebivalstvo novih predmestij Dušanovca Zlokučan, Gornje Vodne in Butelja.

Razdelitev po verski in narodnostni pripadnosti se še ni dala izvesti zaradi preobilice materijala. Izgleda pa, da je kristijanov dobre dve tretjini in le ena tretjina muslimanov in vseh drugih veroizpovedi

Ta popis dokazuje ogromen razvoj središča Južne Srbije tekom zadnjih 10 let. Po pripovedovanju starih meščanov je imelo Skoplje v 70. letih prošlega veka, ko je bil prenešen valijat iz Prištine v Skoplje in ko je bila otvorjena železniška zveza Skoplje-Solun, komaj sedem do osem tisoč prebivalcev. To število se je leta 1892 dvignilo na 18 do 20 tisoč. Najvišje število prebivalstva je bilo beleženo v dobi turške revolucije 1908 in 1909, ko se je v Skoplju naselilo mnogo ljudi z juga. Pozneje pa je prebivalstvo tega mesta zopet padalo in je bilo ob osvobojenju v Skoplju največ 32,000 prebivalcev.

Od osvobojenih pa se je Skoplje naglo razvilo. Leta 1921 je bilo že okrog 39,000 prebivalcev in se je to število, kakor vidimo, tekom osmih let skoraj podvojilo.

Vnuki umorili deda.

Pred novosadskim sodiščem se je te dni vršila senzacijonalna razprava proti rodbini Radakov in njenim pomagačem, ki so obtoženi, da so umorili svojega lastnega deda Ilijo Radakova. Posestnik Radakov je umrl letos 22. marca. Ker je bil mož že star, so bili vsi prepriani, da je umrl naravne smrti in ker tudi zdravnik ni ugovarjal, je bil Radakov naslednjega dne pokopan.

Po njegovi smrti pa so se pričele širiti vesti, da je bil umorjen. Zadeva je prišla tudi orožnikom na ušesa in pričeli so poizvedovati. Rezultat preiskave je bil presenetljiv. Orožniki so ugotovili, da sta Radakova zadavila lastna vnuka 14-letna Jela in 8-letni Gliša Radakov ki ju je naščuvala njuna mati in starčeva snaha Danica Radakov. Na Radakovo je vplivala pogubonosno Katica Milinov, hčerka starega Radagova, ki je sovražila svojega očeta in si hotela prilastiti njegovo imetje ter ga deliti s svakinjo.

Preiskava je dognala, da je bil Radakov zadavljen. Naščuvana vnuka sta mu med spanjem s predpasnikom zadrgnila vrat. Pomagala jima je njuna mati. Ko so truplo na zahtevo državnega pravdništva izkopali, so se poznali na vratu znaki davljenja. Zločinci so bili seveda takoj aretirani, pa so sprva vse trdovratno tajili. Šele kasneje, ko so uvideli, da jim zakrknjenost nič ne pomaga, so se udali in priznali zločin. Državno pravdništvo je Danico Radakov in njena otroka obtožilo zavratnega umora, Katico Milinov pa nagovarjanja k zločinu. Razprava je bila preložena, ker dve priči nista prišli k razpravi.

Strašen poskus samomora.

V Vršcu se je te dni 48-letni krojaški mojster Nika Djordjević polil z bencinom in zažgal. Nesrečnež je gorel kakor živa baklja. K sreči so ga opazili sosedi in mu pri hiteli na pomoč. S težkimi opeklinami so Djordjeviča prepeljali v bolnico.

Ko so ga vprašali, zakaj je hotel v smrt, je dejal, da je že dovolj živel in da se je življenja naveličal.

POZDRAV!

Predno odplujem iz New Yorka s parnikom "Vulcania" dne 23. avgusta, še enkrat prav lepo pozdravljam sledeče družine v Clevelandu, Ohio: družino Vrh, družino Pibrovec, družino Meršnik, družino Meršnik, na E. 167. St., Mr. & Mrs. Čehovin, Mr. Strekelja, Mr. Meršnika, celo obitelj Čermelj.

V Toledo, Ohio: družino Valenčič, družino Kert, družino Iskra, Mr. Leopold Valenčiča, Miss Pavlino Grahor, Mr. Prelvšeka, Mr. Pirca, Mr. Plahuta, posebno pozdravljam vse sledeče: Prelovšeka, Mr. & Mrs. Kalza, Mr. & Mrs. Vrh, v Cleveland, Ohio, družino Šprohar, Mr. Joe Klobučar in druge rojake, kateri so me spremili na kolodvor.

Iskrena Vam hvala za vso izkazano mi gostoljubnost.

Tem potom se tudi prav iskreno zahvaljujem tvrdki Sakser State Bank, za vso postrežbo, s katero sem v vseh ozirih prav zadovoljen, ter jo iz lastne skušnje vsem rojakom širom Združenih držav in Kanade najtopleje priporočam, ker sem popolnoma uverjen, da bo vsak, ki se bo na to tvrdko obrnil, deležen iste postrežbe, kakor spodaj podpisani.

Kličem Vam vsem skupaj na veselo in srečno svidenje! Zdravo!

Vaš udani rojak

Anton Počkaj,
na potu v Smerje št. 44, p. Premano, V. G., Italija.

Velika poneverba v Senti.

Bivši blagajnik državne parobrodne družbe v Senti Čeda Nastasijević je poneveril 160,000 Din in pobegnil. Te dni so ga pa prijeli in izročili sodišču v Subotici.

Subotiško sodišče je defravdanta izročilo okrožnemu sodišču v Novem Sadu, kjer se bo blagajnik zaradi poneverbe po zakonu o korupciji zagovarjal, za kar subotiško sodišče ni pristojno.

Uboj.

Seljaka Stjepan Katavič in Anton Kanjkovič v Odvorcih sta se sprla, ker so Kanjkovičeve svinje zašle v Katavičevo polje in mu povzročile precejšnjo škodo. Beseda je dala besedo in končno je med prepirom Katavič Kanjkoviča udaril z vilami po glavi. Kanjkovič je začel bežati, na begu se je pa okrenil in zabrusil Kataviču v obraz, da ga bosta njegova brata osvetila. Katavića je to ujezilo, stekel je za njim in ga še enkrat udaril z vilami po glavi, tako da se je siromak nezavesten zgrudil na tla.

Ko sta prihitela Kanjkovićeva brata, je Katavič pobegnil. Težko ranjenega Kanjkoviča so prepeljali v bolnico, kjer pa je drugo jutro težki poškodbi podlegel. Katavića so orožniki aretirali.

Silno neurje nad Sremom.

Te dni je divjala nad Sremsko Mitrovico huda nevihta, med katero je večkrat treščilo. Strela je udarila v polje in zažgala žito, ogenj se je pa razširil tudi na gozd. K sreči je hud naliv ogenj pogasil.

Pretekle dni je spet divjala nad Sremsko Mitrovico huda nevihta. Vihar je na polju zalotil štiri delavce, ki so vedrili pod drevesom. Delavci so bili samo lahko poškodovani, trije konji so pa obležali takoj mrtvi.

RADIO KONCERT

Pondeljek, 26. avgusta
s postaj
WABC in W2XZ
10.30 New York Daylight Time
9.30 Eastern Standard Time

PROGRAM

1. Hrvatsko narodno kolo. (Kuharčev orkester).
2. a) Garavusa; b) Al su liepe Karlovačke seke. (Moški kvartet "Jadran".
3. Ljubio je goluban iz opere "Zrinski". (Mme. de Flondor).
4. Hrvatski narodni napijevi. (Kuharčev orkester).
5. a) Pij mila, pij; b) Cin can crgudam; c) Zibu haju; d) Išel bum na vizitku. (Štiri medjumurske popevke. Moški kvartet "Jadran").
6. Moma dragom. (Sopran solo Mme. de Flondor).
7. a) Jadnik; b) Na nočištu; c) Saj Ciro. (Moški kvartet 'Jadran').
8. San Ličanina. (Kuharčev orkester).
9. U boj, u boj. (Moški kvartet "Jadran".
10. Hrvatska narodna himna. (Kuharčev orkester).

ROPARSKI NAPAD V AVTOMOBILU.

Te dni se je pripetila na cesti pri Jablanici na Češkem težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Oblasti so mislile, da je zakrivil nesrečo pijan šofer. 26-letni šofer Čenek Klemmt je obležal mrtev, potnik Engelbert Mizera je umrl med prevozom v bolnico, drugi potnik Friderik Hartig pa leži težko ranjen v bolnici. Pod razvalinami avtomobila so pa našli orožniki nabasan revolver, iz katerega so bili iztreljeni štirje naboji. Dva naboja sta bila še v revolverju. Najprej so mislili, da je revolver last mrtvega šoferja, toda preiskava je pokazala, da je last ponesrečenega natakarja Mizere, pri katerem so našli v mrtvašnici še 42 nabojev.

Državno pravdništvo je odredilo obdukcijo trupelj in v aferi je nastal presenetljiv preokret. Na truplu šoferja Klemmta so zdravniki našli dve rani, eno za desnim ušesom, drugo v vratu. Obe sta bili smrti. Natakar Mizera je sedel za šoferjem in je streljal nanj z namenom oropati ga ali pa polastiti avtomobila. Ker je bil šofer takoj mrtev, se je avtomobil prevrnil v jarke in Mizela se je tako močno pobil, da je med prevozom v bolnico umrl.

Drugi potnik Harting je v bolnici izjavil, da ničesar ne ve.

Preiskava je dognala, da je bil Mizera na slabem glasu in da je bil že večkrat kaznovan.

Državno pravdništvo je odredilo, da so aretirali Hartiga, ki je osumljen soudeležbe pri roparskem napadu.

VAŽNO za one, ki nameravajo v stari kraj ter žele imeti gotovino varno in priročno naloženo.

SAKSER STATE BANK

Sporočiti Vam moram, da sem sprejel ček št. 3233 in svoto.

Toraj se Vam najlepše zahvaljujem ker ste mi tako hitro in pošteno izplačali. Dolžan sem, da priporočam še drugim rojakom širom Amerike, da se obračajo le na Vašo banko, ki tako hitro in pošteno posluje.

Martin Blazich,
Kamen Vrh 23, Sv. Peter pri Novem mestu, Slovenija.

Glavna privlačna sila,

ki nam dovaja dnevno vloge na SPECIAL INTEREST ACCOUNT, je poleg točnega poslovanja

Popolna varnost

pri nas naloženega denarja.

Obresti po 4½% mesečno obrestovanje.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Že včeraj sem malo omenil o Fordovem stališču napram prohibiciji, danes pa še nekaj dostavim:

Ford pravi, da bi takoj zaprl v Ameriki vse svoje tovarne, če bi se pijača vrnila.

Kaj pa njegove tovarne v Kanadi, v Nemčiji in drugod po Evropi?

V Kanadi ni suše ni tudi v Evropi je še ni zaenkrat.

Zakaj milostno dovoli, da izdelujejo po teh mokrih državah Fordove kare in se ljudje vozijo v njih.

Če bi bil dosleden in če bi bil res tako unet suhač, bi kaj takega nikdar ne dopustil. Toda ni dosleden, ampak je tak kot so vsi drugi.

Nihče ne bo zagovarjal pijanega šoferja, in sodišča jim stopajo jako strogo na prste, kar ni nič več kot prav.

Dogodili so se slučaji, ko je dobil voznik nenadoma tako hude krče, da se je onesvestil. Posledica: nesreča.

Pozneje se je dognalo, da ni voznik zaužil niti kapljice alkohola, pač pa dve vroči frankfurtarici in dve čaši ledenomrzle limonade.

Užival je torej dijeto, katere suhači ne morejo prehvaliti. Baš ta dijeta mu je pa povzročila krče. Fordu bi jih mogoče ne. Toda kozarec piva ali vina bi v hudi vročini vozniku prav gotovo ne škodoval. Fordu bi morda škodil.

S tem pa še ni rečeno, da bi se morali vsi ljudje prokrojiti po njegovi pameti, po njegovem okusu in njegovem želodcu.

*

"The Christian Science Monitor" pravi, da se diktatura v Jugoslaviji ni obnesla.

Preprosto ljudstvo ne občuti diktature ter je zadovoljno kolikor pač more biti zadovoljno v Jugoslaviji.

Le takozvana inteligenca se ne strinja z njo, kajti pod diktaturo morajo delati tudi gospodje.

Škricarija naj se potolaži. Diktatura ne bo večno trajala. Nato bo pa zopet napočila krasna doba lenarenja.

*

Kralju očitajo, da se mu je popolnoma izjalovil poskus, da bi pobotal Srbe in Hrvate.

Nisem prijatelj kralja, rečem pa le toliko, da tam, kjer zdrav človeški razum nič ne opravi, tudi kraljevo prigovarjanje dosti ne zaleže.

*

Italija in Vatikan sta se že zacela gledati postrani.

V Vatikanu žive dobri diplomati, pa tudi dober diplomat se včasi zaleti.

Če so bili papeži nad petdeset let prostovoljni jetniki v Vatikanu, naj bi bili še par let ter bi nato sklepali pogodbe z drugačnimi možmi kot je Mussolini.

*

Monsignor Seipel je voditelj avstrijskih fašistov.

Bili so časi, ko je duhovnik oziroma visok cerkveni dostojanstvenik kaj dal na svojo čast.

*

Včeraj me je obiskal iz Gowande, N. Y., moj ožji rojak s svojo soprogo in očetom.

Pravijo, da me vsi po Gowandi pozdravljajo in me vabijo na Šubljev koncert. Ne utegnem in ne morem. Dozdaj zastran vročine nisem mogel, zdaj bodo pa drugi opravki. Hvala lepa za pozdrave.

*

V zveznih novčarnah kujejo dosti več nikljev in dajmov kot so jih prej.

S tem seveda ni rečeno, da je povpraševanje po dolarjih ponehalo.

*

Ker sem že zgoraj Forda omenjal, naj ga še tukaj enkrat.

Nad Pacifikom leti nemški vodljivi balon "Graf Zeppelin". Na krovu ima dvajset potnikov in štirideset mož posadke. Pri vsaki jedi pijejo močno rensko vino.

Dr. Eckener je nadvse previden človek. Kar se vožnje tiče morda celo bolj previden kot Ford.

Upati je, da bo njegovo potovanje okolu sveta uspešno, in da ne bo napravil štrbunka.

Če se pa pripeti nesreča, naj bo Ford prepričan, da je ni zakrivil aikohol.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAURICE RENARD:

SKRIVNOSTNI VALOVI

Proti poldnevu sem prišel v Prago. Prvo, kar mi je padlo v glavo, je bilo, da sem se telefonično javil starcu Desu Tiski. Ves vzradoščen me je povabil na večerjo.

Prišel sem točno in sem našel starca istotako veselega in mladostnega, kakor ob svojem zadnjem obisku. Objel me je in vprašal:

"Zakaj mi je Samo predvčeraj brzojavil?"

"Skrbelo ga je".

"Skrbelo? Kaj?"

"Kako je z vašim zdravjem?"

Tiska se je nasmejal:

"Moj sin je res s svojimi živci prava ženska!"

"O, ne! Ali velik umetnik je in dolga turneja po Ameriki ga je precej utrudila".

"Res", je odgovoril stari Tiska in se ponosno vzravnal "Prav ste rekli, dragi prijatelj: zelo velik umetnik! Brez dvoma prvi goslač na svetu!"

"Pred dnevi", sem govoril, "ga srečam v Parizu pred postajo. Štirje meseci potovanja po Ameriki, malone vsak večer koncert — vse to ga je očividno utrudilo in mu zrahljalo živce. Nekoliko bled je bil videti in oči so mu gorele bolj nego pri odhodu. Mnogo mi je govoril o vas, gospod Tiska, in zelo žal mu je bilo, da ni mogel takoj v Prago".

"Da, pozvan je za celi mesec dni v Nemčijo".

"In ravno to ga draži. Rad bi se naravnost odpeljal v Prago. Prosil me je, naj vam to sporočim in vam predam to pismo... Neizmerno vas ljubi, gospod Tiska! Pravi, da ste mu dvakratni oče, ker ste ga rodili žilvljenju in umetnosti. Rekel mi je, da so med vama skrivostne vezi"....

"Skrivnostne vezi? No, tega ne verjamem", je smeje odgovril Deso Tiska. "Res pa je, da se Samo in jaz ljubiva iz vsega srca. Tudi je res, da sem ga, ko je bil še majhen, podpiral z vsemi močmi in mu dal priliko, da se izuri v glasbi. Saj veste?"

"Da, spominjam se. Rodil sem se v Pragi, kjer je bil takrat moj oče konzul. In moj otroški tovariš je bil Samo Tiska, poznejši virtuoz, ki je bil že z osmimi leti pravcati "čudobiti otrok". Bil je sin organista Desa Tiske, ki je večkrat igral v hiši mojih roditeljev. Spominjal sem se še dobro, kako je mladi goslač jokal, ko ga je vzel oče iz moje družbe ter mu potisnil v roke lok, da se vadi po štiri, pet, šest ur na dan.... s solzami v očeh".

"Morda mi danes nekoliko zameri", je vzdihnil starček.

"O, ne, gospod Tiska! Nasprotno. Če bi ga samo videli, kako nestrpno je čakal vašega brzojavnega odgovora!...."

"Glejte, ravno tega ne razumem", se je začudil moj gostitelj. "Zakaj se je vznemirjal? Počutim se dobro in o meni ni nikdar dobil nikakih vznemirljivih vesti".

"Saj sem vam že povedal, da je zdelan in nevrjetno občutljiv. Prepričan je bil, da mu je prišla iz daljave skrivnostna vest, da niste zdravi. Zato ga je tudi tako gnalo domov".

Deso Tiska je zmajal z glavo.

"Tako občutljiv", je rekal sanjavo. "A morda je prav v tej občutljivosti skrivnost njegovega genija.... Ali ste ga že kdaj slišali igrati Haendlov "Largo"? Nikdo ga ne igra tako, kakor on. Kako brezkončno mu drsi lok. In kakšni glasovi?!.... Ali pa tudi joznate kaj lepšega, kakor je Haendlov "Largo"? Vam, dragi prijatelj, ki ste Francoz, naj povem, kaj je Handlov "Largo". To je stebrovje Louvra v muziki".

Nisem se mogel vzdržati, da se nisem nasmejal. Navdušenost starega Tiske za "Largo" mi je že bila poznana.

"Ne smejte se", je dejal. "Še nikdo ni napisal ničesar tako arhitektoničnega, tako prostranega, tako pretresljivega. "Largo" je spokojnost v veličastvenosti".

"Da. Samo ga zna božansko, s čudovitim občutkom interpretirati. Sicer pa.... saj ga lahko sedaj baš poslušava v radio. — Toda prečitajte pismo!"

"Da, da, pismo!.... 'Dragi moj oče!'.... To vas ne bo zanimalo.... 'Slutim da pri Vas ni vse dobro'. Pustiva to.... Oh! 'V soboto zvečer, ko sprejmete to pismo, igram v Radio-Lyrique v Parizu. Če bodo atmosferske prilike ugodne, me lahko slišite. Igral bom Dvorakov "Concerto" točno ob desetih. Mislil bom na to, da me poslušate in to mi bo zelo milo. Videl Vas bom pred seboj....' Koliko je ura?"

"V Franciji je dest minut do desetih", odgovorim.

"Dobro. Ravno še utegneva pripraviti aparat.... Ali bi hoteli poslušati?"

Aparat je bil eden izmed najbolj dovršenih, kar jih je dobiti na trgu. Samo, ki pogosto igra pred mikrofonom, ga je poklonil očetu.

Po nekaterih poskusih sem se prepričal, da imam v aparatu pariško postajo Radio-Lyrique. Igrali so ravno Lisztovo rapsodijo za glasovir in orkester, ki je bila na sporedu.

Gospod Tiska ni bil iz tistih amaterjev, ki neprestano vrte gumbe na aparatu v nesmiselnem upanju, da bodo tako bolje prestregli skrivnostne valove. Sedel je v naslonjač povesil glavo na nasklonilo, zaprl oči in z naslado užival čudovito glasbo, ki je bila tako daleč, a hkrati tako blizu.

Zvočnik je razločno in jasno podajal pijanistovo igro. Utrnil sem vse luči razen ene. Tako sva poslušala koncert malodane v popolni temi, ki je tako prijetna za občutke godbe.

Naposled so zvoki zamrli. Začulo se je prasketnje in napovedovalec je sporočil, katero rapsodijo smo pravkar slišali. Nato je napovedal da bo sedaj igral sloveči virtuoz Samo Tiszka Dvorakov "Concerto".

Začelo se je iznenada in mogočno. Kar videl in slišal sem nervozne mojstrove prste, kako obdelujejo strune staroslavnega kuadaninija, enega iz najvočnejših instrumentov, kar nam jih je ostavil stari mojster. Strastni trepet strun je iz daljave skrivnostno napolnil prej tko mirno sobo. Ničesar nisva govorila. Niti ganila se nisva. Čutil sem, kako se stari Tiska utaplja v svoji muzikalni vznešenosti in v očetovskem ponosu. Čar čudežne godbe v etru mu je bil še zmeraj nov.

"Cocerto" je bil odigran.... In zdaj glej, je brez prehoda in spremstva vztrepetal na slavnih goslih veličasten spev.

"Ah", je zamrmral stari Tiska. "Haendlov 'Largo'!"

"Saj ni bil na sporedu", sem vzkliknil zavzet. "Toda Samo zna, da ga vi poslušate in zato...."

"Tiho! Tiho! Molčiva!"

Umolknil sem in poslušal. O, da to je tisto nesnovno in vedro stebrovje.... Vendar vzlic vsemu navdušenju nisem mogel kaj, da bi se ne vprašal, zakaj je Samo Tiska zaigral očetu tako dragi "Largo".... Ali so ga zopet prevzele neznane slutnje? Ali se ga je zopet polotil bolestni strah, ki je bil nocoj gotovo brez vsake podlage?

Igral je tako dobro, tako nežno in občutno, da ni mogoče povedati z besedami Kako neki? Potem bi bilo slovstvo enakovredno z glasbo. A vsakdo zna, da ni.

Ko je utihnila poslednja nota, sva trenutek obsedela nema in negibna. Nato sem napravil zopet luč....

Sedaj šele sem razume! Stari Tiska je sedel nepremično v naslonjaču. Njegov obraz je bil mrtvaško bled. Razumel sem, zakaj je Samo v Parizu igral "Largo"! Njegove slutnje, res, niso bile prazne. Njegov ljubljeni oče je umrl, od kapi zadet. Umrl je, poslušaje z vso dušo tri bogove, ki so mu peli v prostoru in času: Haendel, Guadanini in sin....

I. V.

Pomoč za oslabele, bolehne in nervozne ljudi

Nuga-Tone se je izkazal kot resnično olajševalno sredstvo milijonom možem in ženam, bodisi starim ali mladim, ki so trpeli na boleznih. Da je to sredstvo tako uspešno, je vzrok to, ker vsebuje najboljše sestavine za povzdigo moči živcem in drugim organom. Dalje vsebuje tudi zdravila, ki čistijo telo vseh klic povročujočih bolezni, urejajo prebavo in napravljajo močno zdravo kri. Zato tudi izboljša tek do jedi pomaga prebavi, odpravi napenjanje in pline želodca, ureja vnetje ledvic in mehurja, povrne zdrav, okrepčujoč spanec in poveča težo oslabelim ljudem.

Mr. James Morris Jr., iz West Philadelphije, Pa., ima o tem skušnjo, zato pravi: "Bil sem nervozen in izčrpan, toda steklenica Nuga-Tone mi je stanje zelo olajšala." Ta skušnja je splošna pri ljudeh, ki ito zdravilo uživajo. Dobi se v vseh trgovinah z zdravili. Ako trgovec nima v zalogi, tedaj naj ga vam naroči od zalagatelja z zdravili. (Adv.)

Pošljite nam

$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca "Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

ORIGINALEN ZAKON

V Edmontu, državi Alberta v Canadi, sta se te dni poročila najdebelejša Američana, znana pod imenom "vesela in debela Berta Cillye in najbolj mršav Gerald Lindioff ali kakor so ga krstili Američani "živo okostje".

Srečni ženin tehta 44 in pol kilograma, nežna nevesta 207 in pol kilograma. Lindioff in debela Berta sta člana nekega potujočega cirkusa. Zlobni jeziki pravijo, da gre za staro ljubezen. Pri poroki je nastala zapreka, ker za nevesto niso mogli dobiti avtomobila, v katerega bi jo lahko naložili. Končno so jo spravili na večji avtobus, ki je srečna zaročenca popeljal pred oltar. Novoporočenca sta se takoj po poroki vrnila v cirkus, kateremu ostaneta zvesta. Direktor jima je obljubil boljšo plačo, kar končno tudi zaslužita. Saj je reklama, kar sta jo napravila s poroko, naravnost zlata vredna. Vprašanje je seveda, kako se bo mož v zakonu počutil in kaj poreko njegove koščice če se 207 kg težka Ksantipa razkači in ga pograbi za vrat.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Strokovnjaka za kanalizacijo.

V tehničnem svetu sta dobro znani imeni dveh angleških civilnih inženjerjev, ki sta si postavila z znamenitimi tehničnimi deli trajen spomenik skoro v vseh evropsknh državah. To sta William Lindley in njegov sin William H. Lindley. Oglejmo si vsaj v glavnih potezah njuna dela.

William Lindley je bil rojen l 1808 v Londonu kot sin bivšega asistenta narodne zvezdarne v Greenwichu in že kot trimesečno dete je postal sirota. Študirati je začel v slavnem angleškem mestu Croydonu, od koder je odšel kot 16-letni deček v Wandsbeck blizu Hamburga, da dovrši študije. Kot 19-letni mladenič je stopil v pisarno ing. Francisa Gilesa, kjer je bil zaposlen z železniškim načrti. Kmalu mu je poverila londonsko-southamptonska železniška družba gradnjo mostov. V tem času se je pečal tudi z regulacijo reke Mersey v Angliji. L. 1837 do 1838 je bil zaposlen pri gradnji železnic v Nemčiji in Italiji kot višji inženjer hamburško-bergerdorfske železnice je izdelal načrt za njeno zvezo z glavno progo, ki vodi do Berlina. Za to progo je bilo treba izsušiti veliko močvirje za Hamburgom. Lindley je napravil načrte za izsušitev močvirja in na tém kraju je zdaj zgrajen znaten del Hamburga.

5. maja 1840 je izbruhnil v Hamburgu velik požar, ki je trajal tri dni in dve noči. Uničil je velik del mesta. Ker divjega elementa ni bilo mogoče ukrotiti drugače, je Lindley predlagal pognati v zrak mnogo poslopij, med njimi tudi mestni magistrat. Njegov predlog je bil sprejet in tako se je posrečilo strahovito in pretečo katastrofo vsaj deloma omejiti. Toda pri tem je bilo njegovo življenje v nevarnosti, kajti razširila se je vest, da je Lindley angleški agent in da hočejo Angleži pognati v zrak hamburško pristanišče. Oblasti so morale poskrbeti za inženjerjevo telesno varnost. Hamburški senat je pozval Lindleya, naj izdela načrt za obnovitev uničenega dela mesta, obenem je bil pa Lindley sprejet v magistratno službo. Izdelal je načrt za obnovitev uničenega dela mesta, za kanalizacijo in za vodovod. Načrt je bil za takratne čase naravnost fantastičen in zato so mnogi dvomili, da bi se mogel uveljaviti.

Leta 1844 je predložil Lindley z inženjerjem Mylnom načrt preskrbo Hamburga z vodo iz Labe, katero bi bilo treba preje filtrirati. Njemu se ima Hamburg zahvaliti, da je dobil vodovod. Njegov načrt se je pa uveljavil v polnem obsegu šele l. 1892-93 v času strahovite kolere, ko Lindley ni bil več v službi Hamburga. Poleg vodovoda in kanalizacije je vodil Lindley v Hamburgu tudi gradnjo plinarne, velike javne kopeli in modernizacijo pristanišča.

L. 1851. je izdelal Lindley načrt londonskega vodovoda. Poleg tega mu je angleška vlada poverila razna tehnična dela na Helgolandu, zlasti gradnjo velikega nasipa. — Lindley je sodeloval tudi pri načrtih razna komunalna dela v Berlinu, Kielu, Stralsundu, Stettinu in Leipzigu. Tudi vodovod v Budimpešti so delali pod njegovem nadzorstvu. Njegovo zadnje delo je bil načrt kanalizacije in vodovoda v Varšavi in kanalizacije v Petrogradu. Koncem l. 1879 je stopil v zasluženi pokoj. Umrl je l. 1900 star 92 let.

Njegov sin Willam Heerlein je bil rojen l. 1853 v Hamburgu, študiral je pa v Londonu. Praktično se je začel udejstvovati že kot 17-letni mladenič v Budimpešti, kjer je pomagal očetu graditi vodovod. Pozneje je odšel z očetom v Frankfurt, kjer je sodeloval pri kanalizaciji mesta. Ko je stopil oče v pokoj, je sin nadaljeval započeta dela. Občina mesta Frankfurta mu je poverila kanalizacijo, postal je stavbni svetnik in kot tak je vodil gradnjo vseh večjih stavb v Frankfurtu. Napravil je tudi načrt za trgovsko pristanišče, za živilski trg in za mnogo druge komunalne naprave.

Lindley mlajši je izdelal načrte za kanalizacijo in vodovod tudi v mnogih drugih mestih. Tako so kanalizirali po njegovih načrtih in večinoma tudi pod njegovim vodstvom Duesseldorf, Zagreb, Elberfeld, Hannover, Mannheim, Prago, Tiflis, Beograd, Samaro, Lodz, Lvov, Baku ob Kaspiškem morju itd. Pod njegovim vodstvom je bilo kanaliziranih 27 večjih mest, vodovodne naprave je pa vodil v 19 mestih. Angleška kraljevska komisija za prelive ga je imenovala pomožnim komisarjem za upravo vodnih komunikacij v Franciji, Nemčiji, Belgiji in na Holandskem. Lindley je veljal za največjega strokovnjaka na polju kanalizacije in vodovoda. Ni bilo skoro konference o modernizaciji mest, katere bi se ne bil udeležil. Za zasluge na polju moderne tehnike je dobil nešteto odlikovanj in denarnih nagrad. — Angleški kralj mu je podelil naslov sir, tehnika v Darmstadtu ga je pa izvolila za častnega doktorja. Največje delo njegovega očeta je bila izsušitev močvirju v Hammerbrockenu ter kanalizacija Hamburga in Frankfurta. Nejgovi načrti so služili za vzor kanalizacije nemških, avstrijskih in tudi angleških mest. Lindley-sin je očetova dela nadaljeval in izpopolnil. Kot angleški državljan je moral začetkom svetovne vojne zapustiti Frankfurt in naselil se je v Londonu, kjer je umrl 30. decembra 1917, star 65 let.

Velik STENSKI ZEMLJEVID CELEGA SVETA

sestoječ iz šestih zemljevidov, s potrebnimi pojasnili, seznami držav, mest, rek, gora itd.

Brez dobrega zemljevida ne morete zasledovati dogodkov, ki se vrše po svetu.

CENA $1.

GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

STRAH PRED MRLIČI

Čim preprosti ljudje pokopljejo mrtve se začno bati, da bi se ne vrnil in ne vzel s seboj koga, da bi mu delal na onem svetu druščino. Poleg tega so preprosti ljudje prepričani, da je duša umrlega prve dni po smrti nesrečna, prepirljiva in celo nevarna.

Prebivalci otoka Tonga posečajo umirajoče, jim prinašajo jestvine in jih prosijo, naj bodo tako prijazni in naj jih definitivno zapuste, če so že sklenili preseliti se na oni svet. Med Igaroti na Filipinih je razširjen običaj, da pojejo starci in starke mrliču več dni zapored, da je mrtev, da so mu dali vse, kar potrebuje on, da so ga dostojno pokopali. Zato ga prosijo, naj se ne vrača po kakega sorodnika ali prijatelja. Tudi Parahumari v Severni Ameriki prosijo mrliča, naj se ne vrača z onega sveta. Zatisnejo mu oči in prekrižajo roke na prsih, potem se pa poslove od njega po vrsti vsi rodbinski člani.

Vdova pretaka ob mrtvaškem odru solze in pravi svojemu možu: Če si že odšel in nisi hotel ostati pri meni, se tudi vračati ni treba, da bi strašil svoje sinove in hčerke. Mati pa pravi mrtvemu otroku: Pojdi in ne vračaj se, če si že umrl. Ne vračaj se ponoči, da bi sesal moja prsa. Oče pa pripomni: Ne vračaj se in ne zahtevaj, da bi te vodil za ročico in se igral s teboj. Ne poznam te več.

KJE JE FRANK ZEK, leta 1917 do 1920 se je nahajal v Brier Hill, Pa., dober prijatelj rojaka STEFAN HUMAR-JA, ki se sedaj nahaja v Argentini.

Sakser State, Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(2x24&26)

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PEČEN VOL NA LORDOVI POJEDINI

Če se je mogel mastiti svetopisemski izgubljeni sin s pečenim teletom, zakaj bi se vzoren sin ne mogel mastiti s pečenim volom, posebno če je njegov oče lord Birkenhead, sin lord Fureneaux? Sin lorda Birkenhaeda je postal te dni polnoleten in oče je hotel ta radostni dogodek v rodbini primerno proslaviti. Stari lord ima v Chartonu krasen grad, kamor je povabil mnogo prijateljev in znancev. Priredili so veliko gostijo, za katero so zaklali in spekli na ražnju ogromnega vola. Gostija se je vršila v soboto.

V petek so naložili vola na nizek voz, okrašen s cvetjem, in ga peljali skozi vas. Za volom so se peljali v avtomobilih lord s soprogo in sinom ter vsi povabljeni gostje. Zaklanega vola so v soboto natknili na debel kol in ga pekli od poldne do šestih zvečer. Prvi kos je odrezal mladi lord, potem so pa sledili lordov oče in mati, vojvoda in vojvodinja Marlborough in drugi odlični gostje. Stari vojvoda je pogostil tudi vse vaščane.

USODA GOSPE ZUBKOVE

Sestra bivšega cesarja Viljema in sedaj žena — ali malo manj — znanega ruskega pustolovca Zubkova je prišla čisto na kant. Na željo upravitelja svoje konkurzne mase, se je morala izseliti pred kratkim iz svoje zadnje palače v Bonnu in odpovedati se svojim zadnjim služabnikom. Edino eno družabnico so ji pustili in s to si je najela sedaj dve preprosto opremljeni sobi v Mehlemu. Kakor poročajo, bodo prodali vso opravo njene palače v Bonnu začetkom oktobra na javni dražbi, a tvrdka, ki bo dražbo izvedla, izda v septembra bogato ilustriran katalog vseh predmetov, ki jih bodo prodali.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ, Frank Janesh, A. Saftič.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič, Mrs. F. Laurich
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovšek in Jože Zelenc.

KANSAS
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant. Janezich

MINNESOTA
Chisholmn, Frank Gouže, A. Panian, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel, Fr Sekula.
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvatich.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Masle.

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, A. Jerin.
Conemaugh, J. Brezovec, V. Rovanšek.
Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Supančič, A. Skerlj.
Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Ferenchack.
Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz.
Krayn, Ant. Tauželj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Žust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Pogačar.
Presto, J. Demshar.
Reading, J. Pezdirc.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel.

UTAH
Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:
Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren.
Racine in okolico, Frank Jelenc.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher.
Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda:
Za eno leto $6.; za pol leta $3.; za štiri mesece $2.; za četrt leta $1.50.
New York City je $7. celo leto.
Naročnina za Evropo je $7. za celo leto.

Mlada ljubezen.

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. F.

(Nadaljevanje.)

Raumigas se ni čutil naravnost počaščenim vsled te priznalne sodbe kuharice, a je bil kljub temu vznemirjen radi tega.

— Obraz se mi je torej posrečil, — si je rekel. — Sedaj pa moram paziti, da se mi prav tako posrečijo lasje.

V ta namen je posegel po koži ovna, katero je spretno pristrigel ter prilepil nato nad masko.

— Natančno tako kot moji lastni skuštrani lasje, — si je mislil Roumigas ter pokril glavo s staro, oguljeno čepico.

Ostali del života ni potebovai naiake umetnosti. Izedelal bi ga lahko otrok. Čarovniku je bilo le treba natlačiti eno svojih sukenj in hlač s slamo. Za pas je pritrdil eno svojih rdečih šerp ter vtaknil nogi strašila v stare čevlje.

— Krasno, — si je mislil sam pri sebi. — Ptice se me boje sedaj in rad bi videl ono, ki bi si upala v bližino

Kljub temu pa je bila duša skrbnega vrtnarja danes zatemnjena od številnih drugih skrbi. Čarovnika so vedno na novo vznemirjale ter mu delale prokleto dosti zadreg.

Od časa do časa je Roumigas vstal, pustil strašilo ter odšel na konec vrta, da pogleda, če se ni pripetilo v Gargosu nič posebnega.

— Nevrjetno je, — je mrmral. — Orožništvo v Aigues-Vives ni vredno niti počenega grošaʼ

Ko se je oziral po vasi, je zapazil naenkrat Silverja Montguilhema teči proti njemu.

— Ej, da! — je si je rekel čarovnik in dostojanstvenih korakov se je vrnil v utico, da opravi zadnje delo pri strašilu.

Silver pa je medtem prihitel ter izgledal skoro iz uma. Odprl je železno ograjo, ki je mejila vrt od ceste ter pohitel proti hiši.

— Hej, dobri prijatelj, — je vzkliknil tedaj čarovnik, ki se je prikazal pred utico. — Kam za vraga, pa letiš v takem diru?

Silver se je obrnil, videl Gastonovega očeta ter se mu približal Kaj naj reče da omehča tega moža? Kako naj ga naprosi, naj reši Emila? Pomišljal se je ter čutil, kako mu leze mraz po celem životu, prav v konce las.

Še predno je dospel do utice, je snel čepico ter jo držal povešene glave med rokama.

— Gospod Roumigas, — je stokal, — prišel sem prosit vas odpušanja zase in gospodično Marcadieu. Nikdar nimava namena žaliti vas in raditega vas prosiva, da se ne jezite na naju.

— Jaziti, zakaj? — je vprašal čarovnik, ki je igral presenečenega.

— Jaz ne vem ničesar, o čem govoriš, sinko moj! Ti mi moraš najprvo povedati, za kaj gre pravzaprav.

— Gospod Roumigas, — je pričel iznova vodnik, — Vaš gospod sin je mogoče mislil, da se hoče gospodična Marcadieu poročiti z menoj. On pa se je zmotil. Gospodična niti ne misli na to in jaz sem bi si ne drznil prositi za njeno roko.

— Ej, zakaj naj bi se jaz brigal za to? Meni je v resnici popolnoma vseeno, če se ta oseba poroči s Petrom, Pavlom ali Janezom. Moj sin je nekoč mislil, kot domnevam, vzeti jo za svojo ženo. Dovolj pa je drugih deklic, ki bi se rade poročile! Na kratko stvar nima niti najmanjšega pomena in moj sin je že odpotoval v Toulouse.

Da dokaže kako malo mu je mar cela stvar, je nadaljeval:

— Oglej si to moje strašilo, mali! Ali misliš, da bodo imeli ptiči rešpekt pred njim? Pustim se precej obesiti, če bo zletela le ena ptica na črešnjo!

Poln občudovanja je stal pred svojim umotvorom ter se delal skrajno brezbrižnim. Kaj hoče ta fant od njega s svojimi povestmi, ki so toliko dolgačasne, da bi človek takoj zadremal pri njih?

Silver pa se kljub temu ni čutil pomirjenega.

— Gospod Roumigas, — je pričel zopet, z drhtečim glasom, — ker obljubljam, — da se ne bom nikdar poročil z gospodično Marcadieu, upam tudi, da mi boste ohranili svojo naklonjenost ter ne razžalili mojega očeta. Imejte tudi usmiljenje z menoj, kajti....

Sram mu je prestrigel nadaljne besede.

— Kaj misliš, sinko moj? — je vprašal čarovnik, z najbolj nedolžnim obrazom na svetu.

— Vi veste vendar, kaj je storil Emil, — je zajecal Silver.

— Ah, prav, to je res! Naj me vzame vrag, če sem mislil na to! Ubogi fant, kako se mu godi sedaj?

— Smatram ga za zelo bolnega, gospod Roumigas!

— Zares?

— In mi bi vam bili hvaležni vse svoje življenje, če bi hoteli bi tako dobri, — če bi hoteli še nadalje ohraniti skrivnost, — skrivnost....

Gastonov oče se je nahitro obrnil.

— Upam, da ne dvomite o meni? — je vzkliknil. — Vi mi najbrž nočete naprtiti sramote, da bi mislil.... Pri moji veri! Jaz, Roumigas! Pojdite vendar! Povejte svojemu bratu, naj mirno spi! Jaz bi gotovo ne.... Hvala Bogu! Če bi se slučajno našle še druge priče, če bi bila dvignjena obtožba, če bi moral nastopiti pred sodiščem, potem bi razumeli, pred sliko Križanega.... da bi moja vest ne dovoljevala.... Vse to pa so le domneve! Stvar je definitivno uravnana, pri moji veri! Vi ne boste nikdar več slišali govoriti o tem!

— Gospod Roumigas, mene je prestrašilo, ko sem videl preje na gori dva orožnika

— Bah! — je rekel čarovnik ter prot lastni volji zardel. — Dva orožnika,, ali si uverjen o tem?

— Da, gospod Roumigas, eden se je baš pripravljal kopati zemljo med skalama.

— Kopati? Ali zares? Saperlot! Na katerem mestu?

— Pri smreki, na konci vasi.

V rokah čarovnika, ki sta počivali na strašilu, se je pojavilo nenadno drhtenje in na levem licu je bilo opaziti močno tresenje.

— Pri smreki? Potem je seveda prostor, pri moji veri! Kdo, za vraga, jim je mogel to povedati. Stvar so brez dvoma naznanili!

V istem trenutqu sta se oba obrnila, kajti orožniški stražmojster iz Aigues-Vievs je ravno stopil na vrt.

— Tako, — je vzkliknil veselo, ko je korakal proti Roumigasu, — sedaj ga imamo!

— Koga? — je vprašal čarovnik.

— Morilca Laroqua!

— Vi se hočete šaliti?

— Nikakor ne. Tekom zadnjih oseminštirideset ur sta prišla na sodišče dva anonimna pisma in nam je bilo le treba slediti navodilom, ki so bili vsebovani v pismih. Našli smo orožje, s katerim je bil izvršen zločin in naši ljudje so ravno pri tem, da aretirajo morilca!

— Kdo pa je to?

— Neki Emil Montguilhem!

Nato pa se je Roumigas obrnil proti Silverju ter dostavil:

— To mi je vrlo žal, mali!

— Pode! lopov! — je vzkliknil Silver, v strastnem izbruhu zaničevanja. — Ti si ga naznanil! Ko bo prišel moj brat pred poroto, se boste vi nahajali ob njegovi strani, Roumigas!

Nato je planil proč, proti vasi.

Gosti od slepega ogorčenja je tekel sopihaje naprej, dokler ni dospel do prvih hiš vasi. Videl je, kako so se vsepovsod odpirala vrata ter so vsi prebivalci radovedni hiteli proti koncu vasi. Že so dospeli ljudje pred kočo Emila, na koje pragu je stal orožnik, dočim so drugi vršili notri hišno preiskavo.

Silver pa je hitel naprej, do farovža. Prekoračil je vrt, odprl vrata ter našel abeja, ki se je razgovarjal z Jakobino.

— Gospodična Jakobina, — jo je nagovoril z mirnim glasom, — vi ste hoteli vedeti, zakaj nisem mogel postati vaš mož. Sedaj pa vam lahko povem: — Ker sem brat morilca! Emil je umoril Laroqua!

Po teh besedah je zopet odšel.

(Dalje prihodnjič.)

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

PIKNIKE,

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

S KRAMPOM NA VERSKE SVETINJE

V Moskvi so te dni podrli starodavno iversko kapelico, v kateri je bila čudodelna podoba iverske Matere božje, ki velja v Rusiji za največjo svetinjo. Iverska kapeljica je stala pri vhodu na prvo dvorišče Kremla. Iverska ikona je veljala dolgo za najlepše delo te vrste in šele moderni strokovnjaki ikonografije se uvrstili pred njo tako zvano vladimirsko ikono.

Iverska se je nazivala ikona po svojem izvoru. Iver je bil del bivše gruzinske države. Ko se je Gruzinija, ki je ohranila pravoslavje tudi pod tatarskim jarmom, prostovoljno priključila moskovski državi, je prinesla posebna deputacija Gruzinov takratnemu carju Alekseju Mihajloviču to ikono, ki je kmalu zaslovela širom Rusije in zato so zgradili nalašč zanjo ob vhodu v Kreml kapelico. Ljudstvo pa je tako častilo iversko ikono, da so jo začeli svečeniki kmalu nositi po moskovskih cerkvah in privatnih hišah, da so ljudje pred njo molili. Dobiti iversko ikono za domačo službo božjo, je veljalo v Rusiji za posebno čast in zato je bilo toliko reflektantov, da so morali ustanoviti posebno pisarno, kjer so sprejemali prijave in vodili evidenco. Ker so morali ikono neprestano nositi po mestu, je dala duhovščina napraviti kopijo, kar pa vernega ljudstva ni motilo. Pred kopelico se se zbirale dan za dnem množice vernega ljudstva, ki je pobožno molilo in poljubovalo ikono. Vsako opoldne je bila originalna ikona razstavljena in od vseh strani so romale h kapelici nove množice vernikov.

Iverska ikona je bila zaščitnica Kremlja in Moskve. Pred Napoleonovo okupacijo Moskve so jo svečano dvignili iz kapelice in spremljala je rusko armado na umiku iz Moskve. Tudi med boljševiško revolucijo ljudstvo ni nehalo častiti iverske ikone. Pod stenami sedeža sovjetske vlade so se neprestano zbirale množice vernega ljudstva. Mnogi so prihajali tudi iz daljnih krajev in zanimivo je bilo gledati, kako romajo pobožni Rusi k dvema svetinjama. Na istem trgu se je namreč pojavila kapelica boljševiške Rusije, Leninov mavzolej. In pobožni ruski mužiki so posečali obe kapelici. Toda romanje k iverski Materi božji je bodlo v oči oficijelne brezbožnike. Na zadnji strani kapelice se je pojavil nekega dne ogromen napis: Vera je opij za ljudstvo.

Toda napis očividno ni zadostoval. Neke noči so boljševiki prvaki poklicali delavce, ki so kapelico podrli in zjutraj se je Moskva prebudila brez največje verske svetinje. Nedvomno je igral pri tem odločilno vlogo protiverski motiv. Z Rdečega trga so boljševiki odstranili star kulturen spomenik, vprašanje pa je, če so s tem ubili v ljudstvu vero. To je samo ena neštetih epizod protiverskega boja v Rusiji, ki spominja na prve korake sovjetske vlade proti pravoslavni cerkvi, ko so začeli pobirati po cerkvah dragocenosti in ko niti v onstrancam niso prizanašali.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

MODRI KADI

Nekega večera se je izprehajal modri kadi (turški sodnik) za mestom. Bil je tako zamišljen, da ni opazil, da je zašel skozi odprta vrata na tuje dvorišče. Kar je začutil, da so ga zgrabile krepke pesti sužnjev in predno se je prav zavedel, je opazil, da leži ob vznožju prestola, na katerem je sedel kalif.

— Zapisan si smrti, kadi, — je zarohnel vladar na svojega podložnika. — Moji sužnji so te zalotili na dvorišču palače.

— Vsemogočni kalif, — je odgovoril modri kadi, mar misliš, da te je hotel tvoj najzvestejši podložnik žaliti? Kaj misliš, da se je meni, ubogemu starcu, zahotelo tvojega imetja. Če kdo zasluži kazen, jo suženj, ki je pustil vrata odprta.

— Njegova glava pade prva, tvoja pa druga, — je razsodil kalif. — Cenim tvojo učenost, toda zakone je treba spoštovati. Za tvoj zločin je pa določena smrtna kazen. Sem sicer mogočen, toda zakon je še mogočnejši. Pripravi se na smrt.

Kadi je počasi vstal.

— Prav praviš, kalif, zakone je treba spoštovati. Pripravim se torej na smrt. Prosim te pa, da mi pred smrtjo izpolniš zadnjo željo.

— Govori, — je dejal vladar, — vem, da tvoja želja ne bo izpolnjiva.

— Vsemogočni kalif! Moja želja se da res lahko izpolniti. Podari mi še tri dni in tri noči življenja. Potem pridem k tebi in izogovorim somo en stave. Če bom govoril resnico, me daš usmrtiti z mečem, če bom pa lagal, naj bom obešen

Kalif je vstal in dejal svečano.

— Pri prorokovi bradi ti prisegam, da bo tvoja žela izpolnjena.

Potem so odvedli modrega kadija v ječo in ker je bil kalif dobrega srca, mu je pošiljal dvakrat na dan najboljša jedila. Toda modri kadi ni hotel ne jesti, ne piti. Čez tri dni in tri noči so ga privedli pred kalifa.

Modri kadi je padel pred njim na kolena in zaklical:

— Obešen bom!

— Tako je! — je vzkliknil kalif osorno.

— Ej, vsemogočni kalif, mar hočeš prelomiti svojo prisego? — je vzkliknil kadi. — Če me daš obesiti, sem govoril resnico in če sem govoril resnico, me moreš dati usmrtiti z mečem. Tako se je glasila tvoja prisega.

Kalif se je popraskal za ušesi, rekoč:

— Torej boš obglavljen.

— Kako to? — se je začudil kadi. — Če bom obglavljen, sem lagal, saj si dejal, da bom obešen. Če sem ja lagal, moram biti obešen.

Kalif si ni znal pomagati in poklical je na pomoč modrijane. Dolgo so se posvetovali, pa niso mogli dati kalifu dobrega nasveta. Ker ni bilo drugega izhoda, je poklical kalif kadija in mu dejal:

— Ti si najmodrejši sodnik v moji deželi. Izreci sodbo sam.

— Vsemogočni kalif, tudi jaz ne najdem izhoda iz te zadrege. Zakonu je treba zadostiti in smrtna kazen mi ne more biti odpuščena. Svetujem ti torej, da me pustiš živeti še 99 let in prisegam ti, da bom ta čas našel svojega krvnika, da me usmrti, seveda, če bom še živel. Mislim, da bo to najpametnejše.

Kalif se je zasmejal in izpustil kadija. Modri kadi je živel še 30 let, 3 mesece in 3 dni v veliko veselje svojih sodržavljanov.

MADŽARSKI LANDRU

Leta 1912 so izsledili v madžarski vasi Czinkota morilca, ki se je specijaliziral na ženske. Bil je to klepar Bela Kiss, ki je nekega dne prodal svojo dušo in brez sledu izginil. Novi gospodar je dal dal hišo podreti in v kleti so našli več železnih sodov, v vsakem sodu pa že razpadajoče žensko truplo. Bila so trupla Kissovih žrtev. Madžarski Landru je najemal gospodinje in vse so brez sledu izginile.

Policija je napela vse sile, da izsledi drznega morilca, kar se ji pa ni posrečilo. Začele so se širiti vesti, da je vstopil v francosko tujsko legijo odnosno, da je padel na srbskem bojišču. Te dni so pa Kissa slučajno izsledili in sicer v madžarski kaznilnici pod tujim imenom Friedricha Wimmerja. Mož je svoje zločine odkrito priznal. Vest, da so morilca čez 17 let našli, je bila objavljena že pred dvema tednoma v nekem rumunskem listu, toda budimpeštansko sodišče še ni imelo nobenih poročil o njegovi identiteti.

26. avgusta:
Resolute, Cherbourg Hamburg
27. avgusta:
Paris, Havre
28. avgusta:
Berengaria, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
29. vagusta:
Dresden, Cherbourg, Bremen
30. avgusta:
Olympic Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Berlin, Cherbourg, Bremen
New Amsterdam, Cherbourg, Rotterdam
31. avgusta:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Napoli, Genova
2. septembra:
France, Havre
Reliance, Cherbourg, Hamburg
4. septembra:
Mauretania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen
5. septembra:
Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen.
6. Septembra:
Ile de France Havre
Homeric, Cherbourg
Belgenland, Cherbourg, Antwerpen
Republic, Cherbourg, Bremen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova
Minnesota, Cherbourg
7. septembra:
New York, Cherbourg, Hamburg
Luetzow, Bremen
Leviathan, Cherbourg
10. septembra:
Saturnia, Trst
11. septembra:
Karlsruhe, Bremen
Aquitania, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
12. septembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
13. septembra:
Paris, Havre
Majestic, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
14. septembra.
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotdam
Conte Grande Napoli, Genova
18 septembra:
Berengaria, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Bremen
Rijndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
19. septembra:
Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
20. septembra:
France, Havre
Olympic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Augustus, Napoli, Genova
21 sepjtembra:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Minnekahda, Cherbourg
23. septembra:
Resolute, Cherbourg, Hamburg
25. septembra:
Mauretania, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
26. septembra:
Dresden, Cherbourg, Bremen
27. septembra:
Ile de France, Havre
Vulcania, Trst
Homeric, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Berlin, Cherbourg, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam.
28. septembra:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg

1. Jesenski izlet, — sep. 6., "Ile de France".
2. Jesenski izlet, — okt. 18. "Ile de France"
Božični skupni izlet, — 6. dec., "Ile de France".

HOLLAND AMERICA LINE

POTUJTE UDOBNO

HITRA IN DIREKTNA VOŽNJA V

JUGOSLAVIJO

preko Boulogne-sur-Mer, FRANCIJA

Znižanje vožnja v III. razredu: Od New Yorka do Ljubljane in nazaj: in vojni davek. $198

Potovanje s parniki Holland-America Line pomenja udobnost, domače razpoloženje, neprekosljivo kuhinjo in postrežbo. — Za podrobnosti vprašajte svojega lokalnega agenta ali —

HOLLAND AMERICA LINE

24 STATE ST., NEW YORK CITY

V in IZ

JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA

z našimi znanimi parniki:

Nenadkriljiva postrežba in kuhinja v vseh razredih.

$198.

Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ

v modernem 3. razredu.

(Vojni davek $5 posebej)

HITRO POŠILJANJE DENARJA PO NIZKIH CENAH

Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na —

Hamburg-American Line

69 BROADWAY, NEW YORK

ANEKDOTE

Lessing je opazil, da mu večkrat izginjajo manjše vsote denarja. Odločil se je da preizkusi svojega služabnika in je pustil pest drobiža na mizi. "Koliko ga je bilo?" ga vpraša neki prijatelj, kateremu je pripovedoval o svojem domisleku. Šele sedaj se je Lesing spomnil, da denarja — sploh ni preštel.

Pesnik Lenau se je vrnil nekoč pozno ponoči domov. Ključa od vežnih vrat ni imel in zaman se je trudil, da bi vratarja pregovoril, naj mu odpre. Ta se je izgovarjal, da ne sme odpreti. Šele ko mu je potisnil dukat skozi špranjo, je odprl. Tedaj se je Lenau naredil, kakor da je bil pozabil nekoliko korakov od hiše knjigo in je prosil vratarja, naj mu jo gre poiskat. Vratar je stekel. V tistem hipu je Lenau zaklenil vrata od znotraj in jih ni spet odprl, dokler mu ni oni vrnil dukata skozi špranjo.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 27. augusta; 13. sept. (Ob polnoči)

FRANCE 2. sept.; 20. septembra (6 P. M. (Ob polnoči)

ILE DE FRANCE 6. sep.; 27. sep. (7. P. M.) (Ob poln.)

Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi moderni mi udobnosti — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanje eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljank, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK